

2022 యొక్క గౌరవనీయ డాక్టర్. న్యాయమూర్తి చోల్లాకుర్
సుమలత

I.A.NO.1 /2022

అప్పీల్ సూట్ నం.374/2007

ఉత్తరము: -

1. మరణించిన పీటిషనర్ యొక్క న్యాయ పరతనిధులను రికార్డులలోకి తీసుకురావడానికి పీటిషన్ దాఖలు చేయడంలో 1100 రోజుల జాప్యానని కష్టమించాలని కోరుతూ పరిమిత చట్టము (Limitation Act)లోని సెక్షన్ 5 కింద ఈ దరఖాస్తు దాఖలు చేయబడినది.

2. శ్రీమతి. బి. దర్శిని, న్యాయవాది, పీటిషనర్లకు పరతనిధ్యం వహిస్తుండగా పరతనిధుల తరఫున న్యాయవాది కుమారి. అంబటిమాడ వైష్ణవ హాజరైనారు.

3. తన వాదన వినోపాననూ, పీటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది వాదనలు వినోపాననూ, మొదటి పీటిషనర్ భార్య అని, పీటిషనర్ నం.2 నుంచి 5 వరకు మరణించిన అప్పీలుదారు యొక్క వాహిత కుమార్తెలు అని, అప్పీలు పాండొంగ్ గురించి తమకు తెలియనందున, చనోపాయిన పీటిషనర్ యొక్క న్యాయ పరతనిధులుగా రికార్డు రావడానికి వారు గడువులగా దరఖాస్తును దాఖలు చేయలేకపోయారని, అందువల్ల జరిగిన జాప్యానని కష్టమించమని కోరారు. వాస్తవానికి అలాంటి జాప్యం ఏమీ లేదని, నిర్ణీత సమయంలోనే అవి రికార్డులలోకి వచ్చాయని పీటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది ప్రకృతాననారు.

"21. పైన పేర్కొన్న అధికారుల నుండి వసతి త్వరగా సంగ్రహించగల సూత్రాలు:

21.1.(i) జాప్యానికి కష్టమాభిక్ష కోరుతూ దాఖలైన దరఖాస్తును వీచారించేటప్పుడు ఉదార, ఆచరణాత్మక, న్యాయ ఆధారిత, బాధనీతర వాదనం ఉండాలి, ఎందుకంటే న్యాయస్థానాలు అన్యాయాన్ని చట్టబద్ధం చేయాలని అవసరం లేదు, కానీ అన్యాయాన్ని తొలగించాలని బాధ్యత ఉంది.

21.2.(ii) "తగిన కారణం" అనే పదాలను మాట్టి సరైన స్ఫూర్తి, తత్వశాస్త్రం మరియు ఉద్దేశ్యంతో అర్థం చేసుకోవాలి, ఈ పదాలు ప్రాథమికంగా స్థానికంగా ఉన్నాయని వాస్తవాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి మరియు వాస్తవాన్ని పొందడానికి సరైన దృక్పథ పరంగా వర్తించ చేయాలి.

21.3 ((iii) గణనీయమైన న్యాయం అత్యున్నతమైనది మరియు కీలకమైనది కాబట్టి సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అనవసరంగా పరిగణనలోకి తీసుకోకూడదని నొక్కో చాప్ పడమైనది.

21.4.(iv) ఆలస్యానికి ఉద్దేశ్యపూర్వక కారణంతో ఎటువంటి ఊహను జోడించలేము, కానీ, న్యాయవాది లేదా కక్షిదారు యొక్క తీవ్రమైన నొర్రలక్ష్యాన్ని గమనించాలి.

21.5.(v) ఆలస్యాన్ని కష్టమించాలని కోరుకునే పక్షానికి నోజాయితీ లోకపాడం అనేది ఒక ముఖ్యమైన మరియు సంబంధిత వాస్తవం.

21.6 (vi) కఠినమైన రుజువులకు నొషటగా కలిగియుండుట ప్రజా న్యాయాన్ని భంగము చేయకూడదని మరియు ప్రజా అల్రల్రలకు

కారణం కాకూడదనో గుర్తుంచుకోవాలి, ఎందుకంటే న్యాయస్థానాలు అప్రమత్తంగా ఉండాలి, తద్వారా అంతిమంగా న్యాయం యొక్క నీజమ్మైన వైఫల్యం ఉండదు.

21.7 (vii) ఉదారవాద వాదన అనే భావన సహాతుకత అనే భావనను పొందుపరచాలి మరియు ఇది మూర్ఖతగా స్వచ్ఛమైన ఆటను అనుమతించదు.

21.8 (viii) మితమీరిన ఆలస్యం మరియు స్వల్ప వ్యయవధి లేదా కొన్నో రోజుల ఆలస్యం మధ్య వ్యత్యాసం ఉంది, ఎందుకంటే మునుపటి పక్షపాత సిద్ధాంతానికి ఆకర్షించబడుతుంది, అయితే రౌండ్‌దానికి అది ఆకర్షించబడకపోవచ్చు. ఇది కాకుండా, మౌదలీదీ కఠినమైన వాదనానికి ప్రాధాన్యతను. రౌండ్‌వది ఉదారమైన వర్ణనకు పొలుపును సృష్టించింది.

21.9 (ix) దాని నిష్కర్మతమకత లేదా నిర్లక్ష్యమిని సంబంధించి ఒక పక్షం యొక్క ప్రవర్తన, మరియు వైఖరి ప్రాధాన్యత తీసుకోవలసిన సంబంధిత అంశాలు. ప్రాథమిక సూత్రం ఏమిటంటే, న్యాయస్థానాలు రౌండు హార్టికల్ సంబంధించి న్యాయ సమతుల్యత స్థానిక అంచనా వేయాలి అవసరం ఉంది మరియు ఈ సూత్రాన్ని ఉదార వాదన పోలిక మూర్ఖతగా ఆమోదించలేము.

21.10.(x) ఇచ్చిన వాదన కల్పితమైనట్లయితే లేదా దరఖాస్తుల కోరిన ఆధారాలు కల్పితమైనవి అయితే, న్యాయస్థానాలు అటువంటి వ్యూహాన్ని ఎదుర్కోవడానికి ఇతర పక్షాన్ని అవసరంగా బహిష్కరణం చేయకుండా అప్రమత్తంగా ఉండాలి.

21.11.(xi) పరోమితో చట్టం యొక్క సాంకేతికతలను ఆశోరయించడం ద్వారా మోసం, తప్పుడు ప్రచారం లేదా దొంగ చర్యలు నుండి ఎవరూ తప్పించుకోరని గుర్తుంచుకోవాలి.

21.12.(xii) మౌత్యం వాస్తవాలను క్షణంగా పరోశీలించి, వ్యక్తిగత అవగాహనపై కాకుండా ఆబ్జెక్టివ్ రీజన్స్ గా ఆధారంగా న్యాయపరమైన వాస్తవాలను దృక్పథంపై ఈ వాదన ఉండాలి.

21.13.(xiii) రాష్ర్టం లేదా ప్రజా సంస్థ లేదా సామూహిక కారణానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న సంస్థకు కొంత ఆమోదయోగ్యమైన దూరాన్ని ఇవ్వాలి.

22. పైన పేర్కొన్న సూత్రాలకు ప్రస్తుత పరిస్థితులలో దృష్టిలో ఉంచుకుని మరొకటి మార్గదర్శకాలను జోడించవచ్చు. అవి:-

22.1.(ఎ) మరొక ఆధారంగా తీర్పు ఇవ్వడం న్యాయ వ్యవస్థకు కీలకం అనే సూత్రం ఆధారంగా న్యాయస్థానాలు జాప్యాన్ని కష్టమించాలని అవసరం ఉందనే భావనతో కాకుండా, జాప్యాన్ని కష్టమించే వాదనగా కాకుండా జాగ్రత్తగా కష్టమాభిక్ష కోసం దరఖాస్తును రూపొందించాలి.

22.2.(బి) ఆలస్యాన్ని కష్టమించే దరఖాస్తును ప్రాథమికంగా ఆత్మశాశ్రయమైన వ్యక్తిగత తత్వము ఆధారంగా సాధారణ పద్ధతిలో పరిష్కరించకూడదు.

22.3.(సి) న్యాయపరమైన వాస్తవాలను అనే భావనకు సంబంధించి ఖచ్చితమైన సూత్రాన్ని నిర్దేశించలేనప్పటికీ,

న్యాయనీరణితేత వ్యవస్థ యొక్క స్థిరత్వం మరియు సామూహికతను సాధించడానికి తొలివసాన పరయత్నం చేయాలి, ఎందుకంటే అదే అంతమ సంస్థాగత లక్ష్యము.

22.4.(డీ) ఆలస్యము తీవ్రమైన వీషయం కాదనీ అనుకూనీ ధోరణి పొరుగుతుననందు వలల, నీరలక్ష్య ధోరణినీ నీరలక్ష్యయంగా పరదర్శించవచ్చును వాస్తవనీకీ, చటపరమైన పరామీతులలో నీరధించాలనీ అవసరం ఉందీ.”

6. పరీమితీ చటననీ తీసుకురావడంలో శాసనము ఉద్దేశం పరజా వీధానముపై ఆధారపడి ఉంటుందీ. పరీమితీ చటము యొక్క లక్ష్యం ఏమీటంటే, పరీక్షకారననీ సకాలంలో వాతకాలీ మరియు ఇతర పారటీలకు అసౌకర్యం కలిగించే వీధంగా పారటీ ఆలస్యం లేదా ఆలస్యం చేసే వ్యూహాలను అవలంబించకుండా నీరధించాలి. ఆమోదయోగ్యంగా, వ్యూజ్యనీకీ ముగింపు ఉండాలి.

7. జూప్యననీ క్షమించాలనీ పీటీషనర్లు దాఖలు చేసిన దరఖాస్తును పరీశీలించనపుడు, ఈ కోర్టు పరాధమీక వీవరాలు లేవనీ కనుగొందీ. అప్పీల్ పాండింగ్ గురించీ తమకు తొలినీ తేదీనీ పీటీషనర్లు ఎక్కడా పేర్కొనలేదు. అలాగే, రోజులను ఎందుకు తప్మగా లాక్కునారనీ దానీపై ఏమీ చాప్పబడలేదు. ఆలస్యననీ క్షమించమనీ దాఖలు చేసిన దరఖాస్తులలో సూచించిన వీధంగా జూప్యం '1100' రోజులు కాదనీ పరతీవాదుల తరపు న్యాయవాదీ పేర్కొననారు. పీటీషనర్ల తరపు న్యాయవాదీ వాదనలు వనీపనీ జూప్యననీ క్షమించాలనీ వాదించారు. ఆలస్యననీ పీటీషనర్లు క్షమించాలనీ కోరడం సరైనదననీ ఆమో వాదనలలో వలలడైందీ. ఆలస్యం ఒకటి లేదా రెండు రోజులు కాదు.

